НУ „Васил Друмев“
гр. Пазарджик
ул. “Завоя на Черна“ №15
Тел.034/445101,www. drumevpz.bg
e-mail: 11301247@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ ДИРЕКТОР:
Илиана Чалъкова

ILIANA GEORGIEVA CHALAKOVA

Digitally signed by ILIANA GEORGIEVA CHALAKOVA
Date: 2023.09.19 08:42:08 +03'00'

# ПРАВИЛНИК

## ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

## *(БУВОТ)*

**за учебната 2023/2024 година**

Настоящият правилник е приет на заседание на Педагогическия съвет
Протокол № 11/7.09.2023 г , Заповед №150/19 .09.2023год.

## ГЛАВА ПЪРВА
## ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл.1.** Настоящият Правилник е разработен въз основа на чл.127 ал.1, т.3, чл.275, чл. 277 от КТ, Наредба № 7 (Д.В.бр.88/1999г.) на Министерството на труда и социалните грижи, МЗ и Инструкция на МОН от 05.07.1996 г.
**Чл.2.** С този Правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в НУ "В. Друмев".
**Чл.3.** Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно-технически средства, материали и вещества, при разкриване на нови работни места и дейности, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

## РАЗДЕЛ I
## ОБЛАСТ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВИЛНИКА

**Чл.4.** Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал на училището, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, площадките, и урежда техните права и задължения за осигуряване и контролиране на безопасните условия на възпитание, обучение и труд.
**Чл.5.** За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.
**Чл.6.** Изменения и допълнения на Правилника се правят по предложение на всички членове на общо събрание на служители и работници в НУ "В. Друмев".
**Чл.7.** Контролът по изпълнение на Правилника се осъществява от директора и заместник-директорите.
**Чл.8.** Правилникът влиза в сила от датата на утвърждаването му.

## РАЗДЕЛ II
## ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧАЩИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИТЕ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

### *УЧИЛИЩНО РЪКОВОДСТВО*

**Чл.9. /1/** Директорът като орган за управление на училището**:**
1. Отговаря за осигуряването на здравословна, безопасна и благоприятна среда възпитание, обучение и труд.
2. Осигурява условия за здравно-профилактична дейност в училището.
**/2/** Директорът и заместник - директорите са длъжни да осигурят контрола по**:**
1. Прилагането и спазването на настоящия Правилник и действащите норми на безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана.
2. Осигуряване на необходимите средства за обезопасяване и подобряване условията на труд и санитарно-хигиенните условия.
3. Щателен преглед на цялата база преди започване на новата учебна година.
4. Взаимодействие и координация с регионалните и общински ведомства и местните органи на държавна власт, в дейността си по осигуряване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд.

## ***ПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ***

**Чл.10.** Учителите са длъжни**:**

1. Да спазват установената трудова дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
2. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
3. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност.
4. Да поддържат реда, необходимата чистота, култура и приветлива обстановка на работното си място.
5. Всички педагогически специалисти да следят за спазване заповедите на Директора, отнасящи се до тях.
6. При нарушаване заповедта за ученическото облекло, нарушенията да бъдат отразени в Школо и родителите своевременно да бъдат запознати с тях, а учителите да санкционират нарушителите.
7. Периодично да се запознават с изискванията за безопасна работа.
8. Да опазват живота и здравето на учениците по време на образователно- възпитателния процес и извънкласните дейности, организирани от училището.
9. В началото на учебната година, след Коледната и след пролетната ваканция класните ръководители извършват периодичен инструктаж на учениците за здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд срещу подпис в съответните книги за инструктаж. В деня на постъпването на нов ученик в училището класният ръководител провежда начален инструктаж, което се документира в книгата за начален инструктаж.
10. Класните ръководители запознават учениците и техните родители срещу подпис с Правилника за осигуряване на безопасните условия на обучение, възпитание и труд, а учениците - и с училищния План за защита при бедствия.
11. Класните ръководители организират застраховането на учениците от паралелката.
12. Класните ръководители в края на учебната година запознават учениците с инструктаж за действия през лятната ваканция срещу подпис.
13. Учителите по технологии и предприемачество, физическо възпитание и инструктират учениците за специфичните изисквания на техниката на безопасност по съответния предмет. Водят книгите и ги съхраняват.
14. Учителите по КМ извършват инструктаж на учениците срещу подпис за нормите и хигиенните правила при работа с персонални компютри, както и за вредните последствия от продължителните занимания и компютърни игри /съгл. Наредба № 9/28.05.1994г. на МЗ/.
15. Инструкциите за безопасните условия на възпитание, обучение и труд трябва да бъдат окачени в съответните кабинети и физкултурни салони.
16. По време на учебните часове учителите системно наблюдават работата на учениците и в случаи на нарушаване на правилата за безопасност вземат незабавни мерки.
17. По време на междучасията дежурните учители следят за спокойното, без тичане и бързане придвижване на учениците от дясната страна по коридорите и стълбищата в училищната сграда и за поведението на същите в класните стаи и коридорите.
18. В случай на възникнал конфликт сред учениците учителите са длъжни да предотвратят или преустановят всяка проява на насилие и своевременно да уведомят училищното ръководство за инцидента.
19. При провеждане на учебните занятия учителите да използват всички УТС съобразно изискванията на безопасността и хигиената на труда. Забранява се използването на

неизправни ел. уреди /мултимедии и др./. Във всички случаи при откриване на повреди в ел. оборудването, измерителни прибори, УТС (появяване на специфични миризми, дим, нагряване на проводници и т. н.) е необходимо да се изключи напрежението.
20. Да уведомяват ръководството и да записват установени повреди в ел. инсталацията (ключове, контакти, осветителни тела) в тетрадката, заведена за целта. Да не извършват самоволни ремонтни работи.
21. Да не оставят без наблюдение включени в ел. мрежата всякакви видове ел.уреди.
22. След приключването на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.
**Чл.11.** Учителите по труд и техника и ФВС носят отговорност за съблюдаване правилата на техника на безопасност при провеждане на демонстрации. Такава отговорност носят и учителите при изпълнение на практически задачи (чл. 23 от настоящия правилник).
**Чл.12.** Преди изпълнение на лабораторни работи учителите по химия, физика и биология са длъжни да посочат конкретните изисквания, свързани със спецификата на упражнението. Учениците се предупреждават за възможни нещастни случаи. По същия начин трябва да подходят и учителите по ТТ и ФВС преди изпълнението на конкретни задания (гл. II, раздел I, чл.36, 37, 38, 39 от настоящия правилник).
**Чл.13**. Ръководителите на екскурзии и извънкласни училищни мероприятия са отговорни за съблюдаване на правилата и техниката на безопасност за опазване на живота на учениците. При организиране и провеждане на ученическия отдих и екскурзии се спазват всички изисквания по осигуряване на безопасни условия, съгласно Наредба за детските и ученическите туристически пътувания с обща цена, инициирани от институциите в системата на предучилищното и училищното образование и училищните Правила за организиране на екскурзии, училища сред природата и други форми на организиран отдих и туризъм.
**Чл.14**. Забранява се посещението на промишлени предприятия, работещи с отровни вещества или радиоактивни елементи, на обекти на галваничното производство, рентгенови установки, промишлени предприятия с високо ниво на шум и запрашеност.
**Чл.15**. Преди всяка екскурзия учениците се запознават с маршрута, обектите, които ще бъдат посетени, и задължително се инструктират срещу подпис относно мерките за безопасност, които трябва да се съблюдават.

## ***НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ***

**Чл.16.** Административен и помощен персонал - работници и служители са длъжни:
1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
2. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
3. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност.
4. Да поддържат реда, необходимата чистота, култура и приветлива обстановка на работното си място.
5. Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.
6. Да не работят с машини, които не познават.
7. Периодично да се запознават с изискванията за безопасна работа, да поддържат и повишават знанията и квалификацията си, отнасящи се за безопасна работа на работното си място.
8. Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярят всяка

сутрин проверява състоянието на радиаторите в училищната сграда, а при констатирани нередности незабавно уведомява домакина и/или училищното ръководство.
9. Ежемесечно се извършва проверка на изправността и обезопасеността на електрическите инсталации, уреди и оборудване и всички видове съоръжения и уреди за игра и спорт на спортните площадки и във физкултурните салони.
10. Преди началото и след края на учебните занятия задължително проверяват състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности незабавно уведомяват домакинката или училищното ръководство.
11. Преди началото на учебните занятия чистачите задължително почистват и проветряват всички класни стаи, кабинети, учителска стая и канцелария. Забърсват с влажна кърпа всички чинове, маси, бюра, первази и други повърхности.
12. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се измиват от чистачите преди започване на часовете, след голямото междучасие, между двете смени и след приключване на учебните занятия за деня (а при лошо време - и по-често).
13. Санитарните помещения се почистват преди започването на учебните занятия, след голямото междучасие, между двете смени и след приключване на учебните занятия. Санитарните възли се почистват и дезинфекцират след всеки час.
14. Чистачите измиват прозорците през пролетната и лятната ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, а също на изправни маси или стълби при спазване на правилата за безопасност и без поемане на риск.
15. Качването и слизането при почистване на прозорците или подмяна на осветителните тела става изключително внимателно при спазване правилата на безопасност.
16. Училищният двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин, след голямото междучасие и след приключване на учебните занятия.
17. Пердета, завеси, покривки, (ако има такива) се перат всяка ваканция.
18. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения, машини, ел. печки и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.
19. След приключване на учебните занятия чистачите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.
20. Помощният персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.
21. При пожар, земетресение, авария, стихийно бедствие и други, портиерът и дежурните чистачи обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуацията на учениците.
22. През есенно-зимния сезон стриктно да се спазва “План за работа през зимния сезон и при усложнена зимна обстановка” с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

## УЧЕНИЦИ

**Чл.17.** Учениците са длъжни**:**
1. да присъстват и да участват в учебните часове;
2. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие. При забелязана проява на насилие учениците са длъжни да уведомят незабавно дежурния учител, класния ръководител, педагогическия съветник, ръководството на училището;
3. да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, наркотични вещества и алкохол;
4. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
5. да носят ученическата си карта в училище и извън него;
6. да спазват правилата за поведение в паралелката и училището;
7. да спазват училищните правилници;

8. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
9. да изслушват внимателно инструктажа и всички форми на обучението по безопасност и хигиена на труда, обучение и възпитание, които се провеждат от учителите;
10. да се разписват в книгата за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасност и се задължават най-стриктно да ги спазват;
11. да се включват в занятията за защита при бедствия и безопасност на движението, които се провеждат по график;
12. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове и да ги оставят на предвиденото за това места.

**Чл.18.** На учениците е строго забранено**:**
1. Да се качват по первазите на прозорците, да се навеждат през тях, да хвърлят отпадъци, бутилки, предмети през прозорците.
2. Да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове, самоволно да извършват поправки на ел.уреди, инструменти, ел. инсталации, контакти, ключове, мебели и др.
3. Да внасят в сградата на училището запалителни, взривни материали, опасни химикали /кибрит, запалки, бомбички, патрони, пиратки, киселини, основи живак, фосфор/ и да ги използват в района на училището и извън него.
4. Да палят огньове и други материали в двора на училището и извън него.
5. Да седят на прозорците и парапетите и да се надвесват над тях.
6. Да влизат в кабинети и класни стаи в неучебно време без знанието на преподавател.
7. Да ползват запалителни материали, да съставят и да включват ел.вериги.
8. Самоволно да включват в отсъствието на учител УТС.
9. Да внасят в училищната сграда и да играят с остри предмети - игли, пергели, стъкла, триъгълници, ножове и др.
10. Да вдигат шум в класните стаи и коридорите.
11. Да внасят в училище храни с неясен произход и качество, продавани от случайни търговци.
12. Да внасят и използват в сградата и в района на училището алкохол.
13. Да тичат по коридорите, класните стаи и кабинетите. Придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда да се осъществява само в дясната страна по посока на движението.
14. Да се катерят по високи спортни съоръжения (баскетболни конструкции, футболни врати и др.), оградата и дърветата.
15. Да се явяват в училище с облекло и във вид, които съответстват на положението им на ученик и на добрите нрави – да не са с предизвикателно облекло, прическа и грим, да не са с облекла с нецензурни и расистки изображения и надписи.
16. Да се придвижва с тротинетки и скейтбордове в района на училището.
17. Да използва и разпространява райски газ в училището и района му.

**Чл.19.** Освобождаването на ученици след приключване на учебните занятия и ЦДО се разрешава чрез подаване на декларация от името на родителите на ученика до училището.

**Чл.20.** При провеждане на екскурзии и извънкласни училищни мероприятия на учениците се забранява:

1. Навеждането през прозорците на превозните средства, качването и слизането по време на движение, хвърлянето на предмети и др.
2. Пушенето, употребата на алкохол и наркотични вещества.
3. Катеренето по дървета, отдалечаването от групата, движението по несигурни маршрути.
4. Навеждането през прозорци, тераси, перила на хотели, туристически бази и др.
5. Къпането във водни басейни, неосигурени със спасители и без разрешението на ръководителя.
6. Закупуване на храни от улични търговци.

**Чл.21.** Учениците се задължават стриктно да спазват указанията на ръководителя на екскурзията.

## ДЛЪЖНОСТНО ЛИЦЕ. ОСЪЩЕСТВЯВАЩО КООРДИНАЦИЯ И КОНТРОЛ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ. ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

**Чл.22.** Длъжностното лице, осъществяващо координация и контрол по осигуряване на БУВОТ, изпълнява следните задължения:

1. Осъществява от името на директора координация в работата по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд на персонала и учениците.
2. Провежда начален инструктаж по БУВОТ и ПБ с всички новопостъпващи в учебното заведение служители и работници преди допускането им до работа, инструктаж на работното място и периодичен инструктаж с работници и служители.
3. Оказва помощ на класните ръководители и упражнява контрол за правилно провеждане на начален инструктаж, инструктаж на работното място и периодичен инструктаж с учащите.
4. Организира и участва в разработването на инструкции за безопасна работа.
5. Подготвя предложения за утвърждаване на конкретни задължения по осигуряване на безопасни условия на лицата, ръководещи и изпълняващи трудови и учебни дейности.
6. Участва заедно с медицинските специалисти в извършването на периодичен контрол за санитарно-хигиенното състояние във всички помещения, отделни работни места и района на училището.
7. Изисква и контролира разработването на необходимите правилници, наредби и други вътрешноучилищни документи по БУВОТ и ПБ.
8. Разследва причините за станалите трудови злополуки и води книгата за регистриране на актовете за тях.
9. Участва в проверките, извършвани от контролните органи на Главна инспекция по труда и други държавни органи, осъществяващи общ или специализиран контрол по трудовото законодателство.
10. Извършва проверки по БУВОТ и ПБ на всички работни места /работилници, кабинети, салони/. Съставя протоколи за констатациите, с които запознава директора, който изготвя заповед с конкретни мерки за отстраняване на констатираните нарушения.
11. Периодично информира директора за състоянието на условията на възпитание, обучение и труд в училище и за хода на изпълнението на поставените задачи, заповеди и предписания.
12. Дава предложения за подобряване на условията на труд.
13. Контролира наличността и изправността на противопожарните съоръжения.

14. Организира провеждането на обучение по противопожарна подготовка на работниците и служителите, както и изготвянето на инструкции и правила за противопожарните изисквания.
15. Следи за състоянието на проходите за евакуация.
16. Отговаря за организацията на работа по охрана на труда в училище.
17. Изпълнява други задължения по БУВОТ и ПБ, предвидени в нормативни документи.

## УЧИТЕЛ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО В КАБИНЕТА ПО КМ

1. Да изиска, устрои и обзаведе кабинета в пълно съответствие с изискванията на Наредба № 9 на МЗ.
2. Да участва в разработването на инструкция за безопасна работа в кабинета, която, подписана от директора и подпечатана с печата на училището, да окачи на видно и достъпно за четене място.
3. В първия учебен час, преди започването на обучението в кабинета, да проведе по утвърдената програма необходимия инструктаж с учениците за нормите и хигиенните правила при работа с персонални компютри, както и за безопасната работа в интернет.Да регистрира проведения инструктаж в книгата за инструктажа, като попълва пълно и точно всички графи.
4. Да осъществява контрол по спазването на нормите и хигиенните правила от учениците по време на занятията.
5. Да провежда обучение при спазване на изискванията към техническите средства и максималната продължителност на работа на учениците с персонални компютри
- Приложение №1 и Приложение №2 към Наредба №9 на МЗ.
6. По време на учебните занятия да следи за състоянието на техниката в компютърния кабинет и при възникнала повреда я описва в заведения за целта дневник, като посочва датата и, ако е приложимо, причината за настъпилата повреда. Своевременно уведомява училищното ръководство.
7. След приключване на учебните часове за деня учителят:
- проверява работното състояние на наличната техника;
- изключва компютрите;
- изключва електрическото захранване;
- затваря всички прозорци;
- заключва вратата на компютърния кабинет.
8. Да не допуска оставане на ученици в кабинета по информационни технологии без наблюдение на учител.

## (2) УЧИТЕЛ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ТЕХНОЛОГИИ ИПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

1. Да познава изискванията за безопасна работа и ползване на всички машини, инструменти и оборудване, с които е обзаведено помещението за обучение по технологии и предприемачество.
2. Осигурява подреждане на оборудването в помещението за обучение по начин, най-удобен и безопасен за работа с учениците, като за всеки ученик /група ученици/ да има работно място.
3. Да участва в разработването на инструкция за безопасна работа в кабинета, която, подписана от директора и подпечатана с печата на училището, да окачи на видно и достъпно за четене място.
4. В първия учебен час, преди започване на обучението по технологии и предприемачество, да проведе по утвърдената програма необходимия инструктаж по БУВОТ и ПБ с учениците и да го регистрира в книгата за инструктаж, като попълва точно и пълно всички графи.
5. Да инструктира учениците за безопасна работа, преди всяко учебно занятие,свързано с работа с инструменти, машини и др. Да запознава учениците с възможните последици в случай на неспазване на изискванията.
6. Да включва и изключва машините и инструментите от ел.мрежа при съблюдаване мерките за сигурност.
7. Да обучава учениците на правилна и безопасна работа, както и да ги инструктира отново при смяна на работата или работното място.
8. Преди започване на учебната дейност внимателно да проверява състоянието на оборудването и инструментите, които ще се ползват от учениците /здравина, заточване, закрепване/. В случай на неизправности, противоречащи на изискванията за безопасно ползване, да не разрешава работа с тях.
9. По време на работа постоянно да наблюдава и следи за действията на учениците и начина, по който ползват инструментите. При неспазване на изискванията да забранява работа.
10. Да знае всеки момент местопребиваването на всеки ученик от групата и каква работа извършва.
11. Да дава ясни и недвусмислени нареждания, които не противоречат на действащи нормативни документи по охраната на труда.
12. Да следи спазването на режима за работа и почивка на учениците.
13. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи, като особено строго наблюдава за физическото натоварване на всеки един.
14. Да създава навици в учениците те сами преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място, като при забелязване на нередности да го уведомяват.
15. Да не допуска оставане на ученици в помещението за обучение по технологии и предприемачество без наблюдение на учител.
16. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, да се обади на тел.112 и да уведоми директора и медицинското лице на училището.

## (3) УЧИТЕЛ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ

1. Да изисква и обзавежда площадките и салоните за физическо възпитание и спорт със здрави, изправни и сигурно поставени /закрепени/ уреди, футболни врати, баскетболни кошове, масивна настилка на площадката и други.
2. Да следи за поддържане на уредите в изправно състояние. Особено внимание да обръща на скрепителните елементи /винтове, болтове, скоби, обтегачи, възли и други/.
3. Ежедневно, преди започване на занятията по физкултура, да извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват.
4. Да участва в разработването на инструкция за безопасна работа в часовете по ФВС, която, подписана от директора и подпечатана с печата на училището, да окачи на видно и достъпно за четене място във физкултурния салон.
5. В първия учебен час, преди започване на обучението, да проведе необходимия инструктаж с учениците и да го регистрира в книгата за инструктаж, като попълва точно и пълно всички графи.
6. Да инструктира учениците за безопасни условия преди всяко учебно занятие, предвиждащо изпълнението на упражненията, свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и криещи опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха. Запознава учениците с възможните последици в случай на неспазване на изискванията.
6. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от злополука, или да се играе без гимнастически постелки, когато това е необходимо.
7. Да следи спазването на ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.
8. Да оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражненията и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити /прескоци, отскоци, игра на лост, греда и др./
9. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното да не изисква изпълнение на трудни елементи.
10. При хвърляне на уреди или топки да съблюдава да няма хора на мястото около попаденията.
11 . Да следи местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположение на уредите и други.
12. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, да съобщи на тел. 112 и да уведоми директора и медицинското лице на училището.

## РАЗДЕЛ III
## ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИПА И УЧАЩИТЕ ПРИ ОРГАНИЗИРАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

**Чл.24. ДИРЕКТОР**

1. Създава условия за ефективно обучение на учениците по БДП, както и за обучението на учениците - велосипедисти.
2. Осъществява контрол на качеството на обучението, знанията и уменията на учениците по БДП.
3. Организира работата на УКБДП и съдейства за обучението и квалификацията на членовете й.
4. Представя в общината докладна записка относно проблемите, свързани с обезопасяване района на училището.

**Педагогически персонал**

**Чл.25.** Учителите са длъжни**:**

1. Да съблюдават изискванията за безопасно придвижване на организирана група деца по тротоара или банкет по време на училищно обучение и извънкласни и извънучилищни дейности. Съгласно чл. 112, ал. 1 от ЗДП първото и последното дете да бъдат със светлоотразителни жилетки.
2. С ученици от I до VI клас учителите да провеждат ежедневно в края на последния час “петминутка” - краткотрайно занимание, напомняне за безопасно поведение на улицата при връщане в къщи. След завършване на учебните занятия учителите от начален етап извеждат учениците във фоайето на училището и изчакват да се разотидат.
3. Учителят по БДП организират и провеждат тестова проверка и определят оценка на учениците от I до VI клас по БДП .
4. През учебната година класните ръководители на I до VI клас в първата родителска среща за годината напомнят за поведението на учениците като участници в пътното движение.
5. Класните ръководители извършват инструктаж на ученици с декларация за самостоятелно прибиране след учебните занятия.

**Чл.26. Учениците**

**1.** При придвижване по улиците стриктно да спазват правилата за движение по пътищата.

**2.** След приключване на учебните занятия учениците се прибират от родител,а Учениците с декларация от родител за самостоятелно прибиране придържайки се към посочения от техните родители най-кратък и безопасен път, спазвайки правилата на движението.

## ГЛАВА ВТОРА
## УСЛОВИЯ, ИЗИСКВАНИЯ И ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНО И ЗДРАВОСЛОВНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУД

### ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл.27.**Работникът или служителят е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.
Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд.
**Чл.28.** Учителите разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети, по които преподават.
**Чл.29.** В началото и в края на всяка учебна година комисия, определена със заповед на директора, проверява състоянието на училищната сграда и всички съоръжения, спортни уреди, учебно-технически средства, ел. уреди, машини, осветителни и отоплителни инсталации, противопожарни уреди, за което съставя протокол и прави предложения за ремонт или бракуване.
**Чл.30.** До започването на учебни занятия за всяка учебна година задължително се ремонтират или бракуват всички машини, уреди, съоръжения, учебно-технически средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.
**Чл.31.** Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия, като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол, пясък, луга, лопати и кирки.
**Чл.32.** При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.
**Чл.33.** Дежурните за деня учители извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от страна ученици незабавно уведомяват класния ръководител и училищното ръководство.

## РАЗДЕЛ I
## ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРОПУСКАТЕЛЕН РЕЖИМ В УЧИЛИЩЕТО

**Чл. 34.** Длъжностното лице „пазач невъоръжена охрана” осъществява пропускателния режим и охраната на училищната сграда и двора в рамките - от 07,30 до 17,30 часа.
**Чл. 35.**Длъжностното лице, осъществяващо пропускателния режим, изпълнява следните задължения:
1. Осигурява безпроблемен достъп на учители и ученици на територията на училището, както и максимални условия за опазване на живота и здравето на учениците, за предотвратяване на инциденти, конфликти, физическа саморазправа и увреждане на училищното имущество.
2. Следи за безопасността на учениците и училищния персонал, като не допуска на територията на учебното заведение лица, употребили алкохол или упойващи средства, както и такива, носещи огнестрелни или хладни оръжия.
3. Не допуска посетители в училищната сграда без проверена и потвърдена ангажираност. След легитимирането на външните посетители ги насочва към съответните служители от педагогическия и непедагогическия персонал на училището, като насочва или придружава посетителите.
4. Следи посрещането и изпращането на учениците от родителите да става във фоайето на училището. Не допуска родители в класните стаи по време на учебни занятия.
5. Следи за реда и безопасността на учениците при придвижването им по стълбището и изчакването във фоайето на училището.

6. Извършва обход на сградата с цел установяване наличие на:
✓ багаж, пакети и др. без собственик;
✓ непознати, безцелно движещи се хора, проявяващи интерес към различни части на сградата.
7. Не приема неадресирани или съмнителни пратки, писма и пакети.
8. Следи заключването на задния вход с цел недопускане безконтролен достъп на външни лица в училищната сграда.
9. Ежеседмично извършва проверка на аварийните изходи и коридорите за наличието на излишни материали и докладва на ЗДАСД или Директора.
10. Наблюдава за опазване на имуществото на учебното заведение, като следи за кражби, повреди и други нарушения.
11. След края на работния ден проверява за забравени включени ел. уреди и инсталации, осветление и други, които създават предпоставка за възникване на авария или пожар.
12. Отразява в дневник всички нередности, които са се случили по време на работа и своевременно уведомява ЗДАСД или Директора.
13. При възникнали инциденти по време на работа незабавно уведомява правоохранителните органи, ЗДАСД или Директора.
14. Изпълнява всички други законосъобразни задачи, възложени му от ЗДАСД или Директора, касаещи охранителната дейност в училището.
15. При необходимост изпълнява задължения, фиксирани в училищния План за защита при бедствия, План за действия на личния състав за гасене на пожари и инструкция за действия при ЗАТО (злонамерено анонимно обаждане).
16. Следи спазването на заповедта на директора относно влизането и паркирането на МПС.

## ОСНОВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ. ФИЗКУЛТУРНИ САЛОНИ И ФИЗКУЛТУРНИ ПЛОЩАДКИ

**Чл. 36.** За осигуряване на безопасни условия във **физкултурните салони и физкултурната площадка е необходимо:**
1. Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
3. Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части (винтове, обтегачи и др.).
4. Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намалят удара при отскоци от уреди или от евентуални падания.
5. Да се осигурят средства за увеличаване на триенето между контактните части и уреда.
6. Учителите по физическо възпитание и спорт трябва да осигурят добро предварително разгряване с цел въвеждане на организма за предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми.
7. Учителите по физическо възпитание и спорт трябва да оказват помощ при изпълнение на трудни моменти от упражнението и да осигуряват пазене в случай на несполучливи опити /прескоци, отскоци и др./.
8. Абсолютно необходимо е да се следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличия на отклонения от нормалното да не се изисква изпълнение на трудните елементи.
9. Физкултурната площадка трябва да бъде постлана с масивна настилка, да бъде с намалена твърдост, за да не се допускат наранявания и травми при евентуални падания.
10. Баскетболните табла и футболните врати да бъдат закрепени здраво или стабилизирани с тежести.
11. При хвърляне на уреди строго да се съблюдава да няма хора на мястото около попаденията или периметъра, в който би попаднал евентуално изпуснатия уред.

**Чл. 37.** За осигуряване на безопасни условия **в кабинетите по технологии и предприемачество:**

1. Преди използването на ел. уреди и машини, задвижващи се с ел. двигатели, да се провери тяхната изправност.
2. Машините трябва да бъдат здраво закрепени.
3. Учениците не трябва да имат възможност за пряк достъп до ел.табла.
4. Машините трябва да имат ограничаващи устройства, изключващи възможността за поражения от ел. ток.
5. Инструментите трябва да бъдат обезопасени:

а) електромонтажните да са с изолирани ръкохватки;
б) чукове, секачи и други от този тип да се проверяват редовно за подбитост;
в) гаечните ключове да се проверяват за заобленост.

6. Учениците да се инструктират за безопасна работа преди всяко свързано с опасности практическо упражнение.

**Чл. 38.** За осигуряване на безопасна работа в **компютърния кабинет** е необходимо:

1. При работа с компютрите учениците трябва да са разположени на разстояние 0,50 - 0,70 м от екрана, а разстоянието между очите и клавиатурата да е 0,40 - 0,50 м.
2. При работа с компютрите се изисква учениците да стоят изправени на столовете, с удобно разположени върху масите ръце, така че да се постига максимално удобство при работата с клавиатурата и мишката.
3. Не се разрешава провеждане на две последователни занятия без осигуряване на активна почивка между тях от 10-15 мин.
4. При работа в компютърния кабинет учениците трябва да внимават за опасности, свързани с неизправности в ел. инсталацията /оголени кабели, повредени контакти, ел. ключове, щепсели и др./ и при откриването на такива да предупреждават незабавно преподавателя, без да правят опити да ги поправят.
5. При движение в залата учениците да не се допират до захранващите кабели на компютрите и друга техника, както и до кабелите на компютърната мрежа.
6. Компютрите и останалата техника в кабинета се включват само след разрешение на преподавател.
7. Преди влизане в кабинета учениците са длъжни да изчакат напускането му от тези, за които занятията са приключили.
8. Забранява се внасянето в кабинета на напитки и течности.

## РАЗДЕЛ II
## САНИТАРНО - ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ
### I. ОТОПЛЕНИЕ

**Чл. 39.** При работа, свързана с голямо физическо напрежение или движение, температурата на работните помещения трябва да бъде 16-18 градуса, а в помещенията при седяща работа - 18-20 градуса.

**Чл. 40.** Необходимо е да се поддържа постоянна температура в работните помещения, като не се допускат колебания, по-големи от 5-6 градуса.

### II. ВЕНТИЛАЦИЯ

**Чл. 41.** В междучасията да се осигурява неколкократна обмяна на въздуха в учебните помещения (проветряване).

### III. ОСВЕТЛЕНИЕ

**Чл. 42.** В кабинетите и класните стаи да се съблюдават действащите норми за осветление.

**Чл. 43.** Прозорците и осветителните тела да се почистват най-малко веднъж на три

месеца.

## VI. ШУМ И ВИБРАЦИИ

**Чл. 44.** За класните стаи, кабинетите и други работни помещения са задължителни санитарните норми за шум и вибрация.

# РАЗДЕЛ III
# ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

## ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

**Чл.45.** Учителите и служителите в НУ "Васил Друмев" са длъжни:
1. Да отговарят за взриво- и пожаробезопасността в поверените им работни помещения, като спазват изискванията на действащите норми, правилници и предписания.
2. Да заявяват необходимото противопожарно оборудване и следят за изправността на числящите им се противопожарни съоръжения.
3. Учителите запознават учениците с правилата за противопожарна охрана и следят изпълнението на правилата.
4. Работниците и служителите следят за състоянието на пътищата за евакуация, правилната експлоатация на отоплителните и електрическите инсталации, съгласно противопожарните строително-технически норми.
5. Недопускат при никакви обстоятелства съхраняване на пиротехнически изделия, запаси керосин, бензин и други огнеопасни вещества и материали в помещения, където се обучават ученици.

## ПРОТИВОПОЖАРНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ТЕРИТОРИЯТА, УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ, РАБОТИЛНИЦИ И ДРУГИ ПОМЕЩЕНИЯ

**Чл.46.** На територията и в помещенията на НУ "Васил Друмев" да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.
**Чл.47.** Евакуационните изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително-технически норми.
**Чл.48.** В кабинетите масите, столовете трябва да бъдат разположени така, че изходите да бъдат свободни.
**Чл.49.** В таваните и мазетата е забранено складирането на горими материали. Вратите на помещението, където се съхранява алтернативно гориво (резервно количество нафта), трябва да бъдат винаги заключени и да се отварят само по необходимост.
**Чл.50.** Системно да се прави проверка на изправността на ел. инсталациите и съоръженията. Да не се допускат ел. искри, къси съединения и претоварване на ел. мрежа.

## ОСНОВНИ ПРАВИЛА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА РАЗЛИЧНИ СРЕДСТВА ЗА ГАСЕНЕ НА ПОЖАРИ

**Чл.51.** За гасене на твърди горими материали да се използват пожарни кранове и кофпомпи.
**Чл.52.** За гасене на лесно запалими и горими течности да се използват пожарогасители с въглероден диоксид или прахови пожарогасители.
**Чл.53.** При запалване на електрически инсталации, апарати и съоръжения трябва незабавно да се изключи напрежението. При невъзможност за изключване, да се гаси само с пожарогасители с въглероден диоксид.

## РАЗДЕЛ IV
## ЕЛЕКТРИЧЕСКО ОБЗАВЕЖДАНЕ И ЕЛЕКТРОБЕЗОПАСНОСТ

1. Електрическите уреди, съоръжения, инсталации и съставящите ги елементи да отговарят на изискванията на Правилника за устройството на електрическите уредби, на стандартизационните документи, както и да са съобразени със специфичните условия на експлоатацията и изискванията за поддържане и ремонт.
2. Да се спазват изискванията за безопасна работа при експлоатация и поддържане на електрическите уреди, ел. съоръжения, електрическите инсталации, електрическите проводи и други.
3. Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяването трябва да бъдат проверявани най-малко два пъти в годината.
4. Не се допуска работа с неизправни електрически щепсели, съединения, ключове, шнурове и кабели.
5. Тоководещите части на ел. машини и инсталации, намиращи се на достъпна височина, трябва да бъдат сигурно изолирани или оградени.
6. За да не се допусне нещастен случай при евентуално нарушение на изолацията, токопроводимите части на електроконсуматорите и съоръженията, които нормално не са под напрежение, трябва да бъдат електрообезопасени против допирно напрежение, съгласно изискванията на специалните правилници.
7. Експлоатацията на подвижни електроконсуматори за напрежение 42 V, които не са с двойна изолация на корпуса, се допуска само ако се захранват чрез контакти и щепсели тип “Шоко” или са осигурени против допирно напрежение с помощта на автоматично изключващо устройство.
8. Забранено е подправянето на стопяемите жички на предпазителите.

## ГЛАВА ТРЕТА
## ИНСТРУКТАЖ И ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ. ХИГИЕНА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

**Чл. 54.** Не по-късно от началото на учебната година директорът издава заповед, определяща видовете инструктажи, лицата, които ги извършват, периодичността на инструктажите съгласно Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
**Чл. 55.** На учениците, учителите и служителите се провеждат следните видове инструктажи и обучения по БУВОТ и ПБ:
1. Начален инструктаж.
2. Периодичен инструктаж.
3. На работното място.
4. Извънреден - при възникнали трудови злополуки или настъпили ПТП.

**Чл. 56.** Проведените инструктажи се документират в Книги за инструктаж /приложение 1 от Наредба № РД - 07 - 2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд/.
**Чл. 57.** Провелият начален инструктаж издава служебна бележка, която се съхранява в личното досие на работника или служителя.
**Чл. 58.** Директорът утвърждава със заповед програми за начален инструктаж и инструктажи на работното място.

## ГЛАВА ЧЕТВЪРТА
## ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

**Чл. 59**.Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки да се извършва съгласно Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки /ДВ, бр. 6/2000 год., изм. и доп. бр. 19/2002 год./

**Чл. 60.** В началото на учебната година директорът определя със заповед лицето, което ще поддържа Регистър на трудовите злополуки и ще съхранява декларациите съгласно чл.14, ал.2 от Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки /ДВ, бр.6 от 2000 г./.

**Чл. 61.** Регистърът на трудовите злополуки съдържа:

1. номера и датата на трудовата злополука;
2. входящия номер на декларацията в териториалното поделение на НОИ;
3. трите имена и ЕГН на пострадалия;
4. номерът и датата на разпореждането на териториалното поделение на НОИ за приемане или за неприемане на злополуката като трудова;
5. последиците от злополуката;
6. броят на дните /календарни и работни/ от злополуката.

**Чл. 62.** Когато обстоятелствата, при които е станала злополуката, дават основания да се предполага, че тя е трудова, директорът или упълномощеното от него длъжностно лице са длъжни в срок от три работни дни от узнаването за нейното настъпване да подадат в териториалното поделение на НОИ по регистрация на осигурителя декларация по образец, обнародвана в ДВ, бр. 10/2002 год. Декларацията се вписва в Регистъра на трудовите злополуки.

## ГЛАВА ПЕТА
## ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ ПРИ УВРЕЖДАНЕ НА ЗДРАВЕТО ПРИ РАБОТА

**Чл. 63.** В аптечката трябва да има: обезболяващи - аналгин и др., превързочни материали - марля, памук, бинтове, лейкопласт, йодасепт, кислородна вода, риванол - разтвор и др.

**Чл. 64.** Учителите, помощният персонал и учениците трябва да бъдат обучени да оказват първична долекарска помощ при различни видове травми /обработка на рани, превръзки при попадане на голямо чуждо тяло в раната, кръвоспиране, долекарска помощ при увреждане на стави и кости- навяхване, изкълчване и фрактури/.

**Чл. 65.** Обработка на рани

1. Почистването на раната от грубо замърсяване се извършва, като се отстраняват малки чужди тела на повърхностния слой на раната с тампон и се промива с кислородна вода. Обработката е от краищата на раната навън с памук, напоен със спирт или йодна тинктура. Върху раната се поставя стерилна превръзка, като се използва стерилна марля, чисти кърпи и други и се внимава да не се замърси допълнително. При повърхностни рани може да се използва цитопласт.

**Чл. 66.** Кръвотечения и кръвоспиране

1. **Кръвоспиране** - при външно кръвотечение може да се извършва ръчно притискане на кървящия кръвоносен съд на мястото на нараняването или чрез кръвоспираща превръзка над раната; пристягане с гумен маркуч, бинт, турникет или друго подръчно средство чрез максимално свиване на крайника.

Пристяга се, докато пулсът на артериите под мястото на притискане изчезне. На това място се поставя бележка с ден и час на превръзката, като времетраенето и е до 2 часа. На всеки 1 до 2 часа се отпуска малко превръзката, за да се ороси крайникът, след това се затяга отново.

2. **Кръвоспиране при кръвотечение от носа -** при удар пряко върху носа може да се получи кръвотечение. Кръвоспирането се извършва със студен компрес или тампон от марля или памук, напоен с кислородна вода в кървящата ноздра.

**Чл. 67.** Травми

1. **Наранявания в коремната област -** пострадалият трябва да лежи със свити към корема крака. Върху корема се поставя бутилка със студена вода или, ако има, лед. При съмнения за инфаркт пострадалият се поставя в седнало положение. При тези наранявания бързо да се вика бърза помощ.
2. **Навяхвания -** първичната долекарска помощ е повдигане на пострадалия крайник, поставяне на студен компрес или лед, налягане на стегната бинтова превръзка, създаване на пълен покой на крайника и даване на обезболяващи лекарства.
3. **Изкълчвания -** признаците са: силна болка около ставата, невъзможност да се движи ставата, видима деформация в ставата, подуване или посиняване около ставата и принудително положение на крайника. Първичната долекарска помощ е стегната превръзка, ограничаване на движението и лед, създаване на пълен покой, даване на болкоуспокояващи.
4. **Фрактура на костите** - признаците са: болка, оток, кръвоизлив, деформация на крайника, неспособност за нормално движение, патологична подвижност и затруднено дишане. Първичната долекарска помощ е: кръвоспиране, даване на обезболяващи средства, обездвижване на крайника, като се спазва изискването да бъдат обхванати две съседни стави. Изключение се прави само за счупено бедро, като при него се обхващат три стави - колянна, тазобедрена и глезенна. Обездвижването е специфично за всяка част от човешкото тяло: закрепване на шината може да стане с бинт, триъгълна кърпа или колани.
5. При обездвижване на гръбначния стълб пострадалият не се поставя по корем.
6. Върху превръзката на раната и върху кръвоспиращата превръзка не се поставя фиксираща превръзка за обездвижване.

**Чл. 68. Реанимация на дишането и кръвообращението**

1. Тази помощ се налага при травматичен шок, поражения от електрически ток и други травми. Извършва се в следната последователност: освобождаване на горните дихателни пътища от чужди тела и материали и поддържане на тяхната проходимост. Ако дихателните пътища са запушени от обръщането на езика, то е необходимо той да се изтегли напред и да се фиксира в това положение. Фиксирането се извършва при максимално наклоняване на главата назад и едновременно притискане на горната челюст към долната, а дрехите се разхлабват. Дишането се подпомага, като се използват някои от начините за изкуствено дишане. При изкуствено дишане уста в уста оказващият помощ поема дълбоко въздух и през марля енергично го издишва в устата на пострадалия, като му запушва носа. Пострадалият извършва пасивно издишване със своя гръден кош.
2. Ако е нарушена сърдечната дейност /пулсът се усеща слабо/, наред с изкуственото дишане се прави непряк масаж на сърцето, като се редуват 10 притискания на гръдния кош и 3 вдишвания и издишвания.

**Чл. 69. Отравяния и изгаряния**

1. **Отравяния от токсични газове.** Въглеродният диоксид е силно токсичен газ без цвят и мирис. Отравянето се характеризира с главоболие, световъртеж, тежест и сърцебиене. Първичната долекарска помощ започва с извеждане от помещението на чист въздух. Ако е необходимо, се прави изкуствено дишане или разтривки на тялото, затопляне на краката или кратковременно вдишване на спиртни пари.
2. **Изгаряния**.

Първична долекарска помощ при първа степен се прави с превръзка с 5 %-ен разтвор на натриев бикарбонат или суха стерилна превръзка.

При особено тежки изгаряния долекарската помощ е суха стерилна превръзка, даване на обезболяващи и изнасяне от мястото на поражение. На пострадалия се дават подсладени течности /топъл чай, тонизиращи напитки или солени разтвори/.

**3. Първична долекарска помощ при изгаряния от киселини и основи**. Изгореното място се промива със силна струя вода. При поражение от киселини се неутрализира със слаб разтвор на сода бикарбонат, а при основи се неутрализира със слаб оцетен разтвор. След неутрализация се поставя суха стерилна превръзка**.**

4. **Токсикоинфекция** - усложнения при тежки изгарания, придружени с повишена температура, нервни разтройства, които довеждат до тежки психози и допълнителни усложнения.

**Първична долекарска помощ при токсикоинфекция**- дават се обезболяващи и се прави суха стерилна превръзка.

**Чл. 70. Долекарска помощ при поражения от електрически ток**

***Първична помощ при електрически травми*** **-** операции по оказване на първична долекарска помощ се извършват в следната последователност:

- освобождаване на пострадалия по най-бързия начин от напрежението - като до 1000V, със сухи, непроводими предмети, а над 1000 V да се използват боти, ръкавици, щанги за съответното напрежение;
- да се предвидят допълнителни източници на светлина, които да работят при изключване на общото захранване;
-разкопчаване на дрехите, осигуряване на достъп на чист въздух, към носа да се поднася памук, напоен с амоняк, лицето се намокря с вода, прави се проверка за дишане и пулс на пострадалия.
- ако пострадалият е в безсъзнание и дишането и пулса са много слаби, се правят следните действия;
- освобождаване от дрехите;
- разтваряне на устата;
- почистване на устната кухина;
- осигуряване на проходимост на дихателните пътища;
- изкуствено дишане;
- индиректен масаж на сърцето;
- поставят се студени компреси на очите.
- при изгаряния от електрически ток се действа както при други случаи.
- електроофталмия /възпаление на ретината и роговицата/. Получава се при работа с електрожен, когато не се използват лични предпазни средства. Поставят се студени компреси, дават се аналгетици и се изпраща при офталмолог.

**ТЕЛЕФОНИ:**
**СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ - 112**

## ГЛАВА ШЕСТА
## ДОКУМЕНТАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ. ОСИГУРЯВАЩИ ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

**Чл. 71.** В училището се водят следните задължителни документи:

1. Регистър за трудови злополуки и декларации по образец.
2. Класьор с протоколи от заседания на КУТ.
3. Удостоверения за първоначално и ежегодно обучение на представителите на КУТ /копия - в личните дела/.
4. Книги за инструктаж.
5. Служебни бележки за проведен начален инструктаж - в личните дела.

# ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ ПРАВИЛНИКА ЗА БУВОТ В УСЛОВИЯ НА COVID-19 И ДРУГА ГРИПНА ЕПИДЕМИЯ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

## I. ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

1. Всички учители в началото на всеки учебен час да напомнят на учениците за стриктно спазване на личната хигиена /да се мият по-често ръцете, да не се разменят храни и напитки, да използват само лични пособия, да се избягва пряк досег помежду си/.
2. Да инструктират учениците за безопасно ползване на дезинфектантите.
3. При поява на неразположение от ученик, същият се изпраща до медицинската сестра и се уведомяват родителите и личния лекар, за да предприемат мерки за осигуряване на здравни грижи за детето.
4. Стриктно да се прилагат и спазват мерките за намаляване на рисковете от предаване на инфекцията- задължителни и препоръчителни.
5. Спазване на общите здравни мерки.

- Носене на лични предпазни средства (маски или шлемове), ако има разпореждане за това от Областният щаб за борба с грипа, в общите закрити части на учебната сграда - преддверие, фоайета, стълбища, коридори, санитарни възли, медицински кабинет, учителска стая, бюфет – за всички ученици, учители, в т.ч. от външните за институцията лица;
- в класните стаи и другите учебни помещения (бази за учебно-практическо обучение, кабинети, физкултурен салон) – от учителите, които преподават на ученици от повече от една паралелка/клас/етап, в зависимост от прилагания в училището модел на дистанциране (между паралелки/класове/етапи). При учители, които преподават само в една паралелка носенето на защитна маска/шлем е по тяхно желание;

6. Засилена лична хигиена и условия за това:

- Създаване на навици за миене на ръцете с течен сапун и топла вода след посещение на тоалетната, преди хранене, след отдих на открито/физическа култура, при кихане и кашляне.
- Правилно използване на дезинфектант за ръце, който се нанася върху чисти ръце.
- Елиминиране на вредни навици, свързани с докосване на лицето, носа, устата и очите.
- Определяне от директора на лице, отговорно за организация и спазване на правилата във връзка с епидемията.
- Разпределяне на отговорностите в училищния екип и задълженията на останалия персонал, в т.ч. и графици за дежурства.

7. Максимално ограничаване на контактите между ученици от различни паралелки при осъществяване на заниманията по интереси.
8. Провеждане на периодични разговори/беседи в рамките на 5-10 минути, съобразени с възрастовите особености на учениците, за правилата, личната отговорност и живота на всеки един от нас в условията на епидемия от COVID-19 и друга грипна епидемия.
9. Напомняне на децата да докосват по-малко предмети в класната стая и в останалите помещения, както и да не споделят храни и напитки.
10. Даване на личен пример на учениците от педагогическите специалисти.
11. Поставяне на видно място – в коридори/класни стаи/столове/тоалетни информационни материали (плакати) за правилна хигиена на ръцете, спазване на физическа дистанция, респираторен етикет, носене на защитни маски.

**II. АДМИНИСТРАТИВНИ СЛУЖИТЕЛИ – спазват общите правила от НАСОКИТЕ ЗА РАБОТА НА СИСТЕМАТА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023 - 2024 ГОДИНА В УСЛОВИЯТА НА COVID-19 И ДРУГА ГРИПНА ЕПИДЕМИЯ**

**III. ОБСЛУЖВАЩ ПЕРСОНАЛ**

1. **Задължения на помощно – обслужващия персонал /чистачки/**:

- Стриктно спазване на алгоритъма на дезинфекционните мероприятия на помещенията;
- Ежедневна периодична дезинфекция на критичните точки в училищната сграда: подови покрития, бюра, чинове, дръжки на врати и прозорци, ключове за осветление,парапети, тоалетни, мивки, кранове и много други често докосвани с ръце повърхности;
- При наличие на потвърден случай на коронавирус се извършва почистване и дезинфекция на повърхности, които са били в контакт със заболялото лице, помещението и общите части;

2. **Начин на приложение на дезинфектантите**

- Дезинфектантите могат да бъдат готови за употреба и директно да се нанасят върху повърхностите или такива, от които се приготвят разтвори преди употреба;
- Третират се всички малки повърхности- дръжки,бутони,клавиатури, бюра и др.;
- Препоръчително е използване на дезинфектант под формата на спрей;
- Повърхностите се напръскват със спрея или се обтриват с чиста кърпа, предварително напоена със разтвора за дезинфекция;
- Малките повърхности могат да се обтриват и с дезинфекциращи мокри кърпи, като същите се събират и изхвърлят съгласно указанията на производителя;
- Дезинфектантите, предназначени за големи повърхности могат да се използват под формата на концентрат, от който да се приготви работен разтвор или да е готов за директна употреба.
- Стриктно да се спазват посочените на етикета разходна норма и време на въздействие;
- Стриктно да се спазват специфичните изисквания за проветряване на помещението, последващо забърсване или изплакване на повърхностите с питейна вода, време на достъп на хора до третираните повърхности и др.

**IV. МЕДИЦИНСКО ЛИЦЕ**

1. Следи за проявени признаци на неразположения у ученици, като същите се настаняват в медицинския кабинет и се уведомят родителите.
2. Инструктира и осъществява контрол над хигиенистите и служителите в училищния стол.
3. Съдейства на обслужващия персонал при поддържане на хигиената в помещенията и спазване на указанията на Министерството на здравеопазването. Взема участие при дезинфекцирането на чиновете и бравите на класните стаи след голямото междучасие.
4. Изисква от родителите информация за здравословното състояние на учениците.
5. Поддържа постоянна връзка с лекуващите лекари на учениците и изисква документ за здравословното им състояние.
6. Запознава се и следи за стриктно спазване на Насоките за работа в системата на училищното образование през учебната 2020/2021 година в условията на COVID-19.
7. Запознава се със списъка на заболявания при деца, при които се препоръчва различна от дневната форма на обучение, поради установен по-висок риск от COVID-19, който е поместен в Насоките за работа в системата на училищното образование през учебната 2023/2024 година в условията на COVID-19 и др. грипна епидемия.

8. Носи лични предпазни средства (маски или шлемове) задължително в общите закрити части на учебната сграда - преддверие, фоайета, стълбища, коридори, санитарни възли, медицински кабинет, учителска стая, библиотека, бюфет.

## ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**§1**. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд е разработен и утвърден на основание чл. 277, ал. 1 от КТ. Издава се в изпълнение на чл.5, ал.,1 от Инструкция на МОНТ от 5 юли 1996 г. за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета.
**§2.** Настоящият Правилник се излага на общодостъпно място в училището.
**§3**. С настоящия Правилник се запознават педагогическия, непедагогическия персонал, учениците и родителите.
**§4**. Цялостен контрол по спазването на Правилника се осъществява от директора на училището.
**§5.**Настоящият правилник влиза в сила от датата на утвърждаването му.

Съгласувано с:

**Председател на СО на СБУ при КНСБ**: Севка Щерева - старши учител;

## ПРИЛОЖЕНИЯ:

## ИНСТРУКЦИЯ
## ЗА БЕЗОПАСНИТЕ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА ЧИСТАЧКИТЕ КЪМ НУ“ВАСИЛ ДРУМЕВ“

1. Почистването на стъклата на прозорците, на перилата да става с особено внимание, като навеждането навън е минимално.
2. При подготвяне на дезинфекционните разтвори да се спазват точните съотношения, посочени от медицинско лице, с цел предотвратяване на инхалирането на отровни вещества.
3. При работа с препарати, като кислол, кислин, белина да се работи с гумени ръкавици и да се поставя марлена превръзка на устата.
4. Почистването на сняг, лед в района на училището да става с подходящо облекло и обувки, за да се избегнат навяхвания и счупвания.
5. При хигиенизирането на двора и районите около училището отпадъците да се изхвърлят на определените за това места, а да не се горят с цел намаляване на противопожарната опасност и избягване замърсяването с отровни вещества, отделяни при горенето.

**Изисквания за безопасна работа с почистващи и дезинфекционни средства:**

1. Получаваните средства трябва да имат ясна маркировка.
2. Преди употреба се проверява количеството на активнодействащото вещество.
3. Преди започване на работа работещият да се запознае със свойствата на конкретния препарат, с мерките за предпазване от увреждане с него и с правилата за прилагането му.
4. Приготвянето на разтворите и прилагането им да става съгласно указанията на производителя и конкретните инструкции.
5. По време на работа абсолютно се забранява пушенето, пиенето, ползването на открит огън и консумирането на каквито и да било храни.
6. При поглъщане на дезинфекционен или почистващ препарат се поема голямо количество вода и след 10 мин. се предизвиква повръщане. Когато пострадалият е в безсъзнание, повръщане не се предизвиква.
7. Попадналите в очите препарати веднага се измиват с обилно количество чиста вода, като при обработката се повдигат клепачите.
8. При попадане на дезинфектанти или почистващи препарати в дихателните пътища пострадалият веднага се извежда на чист въздух. При продължително вдишване на такива вещества незабавно се осигурява лекарска помощ.
9. Единични остатъчни количества от почистващите и дезинфекционните средства трябва ясно да са обозначени върху опаковките.
10. Винаги да се спазва препоръчаната концентрация.
11. Концентратите да се разреждат със студена вода (около 200 С), горещата вода засилва дразненето.
12. Разтворите на дезинфектантите никога да не се смесват с разтвори на други миещи или дезинфекциращи вещества, поради опасност от нежелани химични реакции.
13. Препоръчително е да се избягва контакт с голи ръце, особено при работа с концентратите.

# ИНСТРУКЦИЯ
# ЗА БЕЗОПАСНИТЕ УСЛОВИЯ НА ТРУД НА ОГНЯРА КЪМ НУ“ВАСИЛ ДРУМЕВ“

## Общи изисквания

Котелното помещение трябва да бъде оборудвано с изправни съоръжения: котли, помпи, ел. табла, осветление, вентилация, спирателна арматура, контролно- измервателни прибори и средства за автоматика (КИП и А). Централата трябва да е осигурена с необходимите консумативни материали: вода, електроенергия и гориво.
За експлоатация на газифицирания котел в котелното да се допускат само лица с необходимата квалификация, съгласно изискванията на Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор” и атестирани в съответствие с Наредба за устройство и безопасната експлоатация на преносните и разредителните газопроводи, на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ ( ДВ 97/ 2002 ).
Настоящата инструкция се отнася главно до работа на газовата горивна уредба.

## Предварителна подготовка

Подготовката на всеки котел за работа да се извърши съгласно изискванията на съществуващите инструкции, т. е.:
- запълване на котела с вода, отварят се крановете по линиите на подаващата и връщаща вода;
- проверка налягането на системата; манометърът на котела да показва точно определения воден стълб и от сигналното кранче да има приток на вода;
- проверка на температурата на водата в системата;
- включва се да работи водната циркулационна помпа, като предварително се прави проверка на смукателния и нагнетателен вентили да бъдат отворени, тези на резервната помпа затворени;
- подаване на гориво пред горелката.

## Запалване и спиране на котела

1. Отваря се сферичния кран на входа на газовата линия на котела.
2. Проверява се налягането на газа след регулатора, което трябва да бъде близо до предварително настроеното работно налягане. Ако налягането е ниско, се изтегля ръчката на отсекателния вентил до запълване на газовата линия.
3. Оглежда се газовата линия за евентуални пропуски на газ и при най-малкото съмнение се проверява с пенообразуващо вещество (сапунен разтвор).
4. При установяване изтичане на газ, пропускът се отстранява и след това продължават по-нататъшните манипулации по запалването на горелката.
5. Ако горелката е била спирана за дълго време, се отваря продухвателния кран за около 10 сек., след което същия се затваря отново.
6. Горелката се запалава с бутон „пуск” горелка. Оттук нататък запалването протича автоматично, след което същия се затваря отново.
7. След запалване работата на котела е автоматична.
8. Спирането на котела става с бутон „стоп” горелка. Ако спирането на котела ще бъде за по-продължително време, напр. до следващия ден, се затваря ръчния сферичен кран на входа и се отваря продухвателния кран до пълното спадане на налягането в газовата линия, след което отново се затваря.

9. Препоръчва се, ако е необходимо, горелката да се изгаси ръчно, като преди това мощността и да се намали до минимум.
Забележка:
Независимо от автоматичната работа на котела, същият не трябва да се оставя без наблюдение, особено по време на запалването на горелката!

**Задължения на дежурния огняр по време на работа:**

По време на работа на котлоагрегата, огнярят е длъжен да следи за:
- нормален горивен процес;
- наличие на вода в котела;
- налягането и температурата на водата в котела;
- нормалната работа на газовата линия и горелката;
- при най-малки съмнения за изтичане на газ, независимо от автоматичната система, да проверява всички фланцови и резбови съединения с пенообразуващ разтвор.

При аварийно спиране на котела огнярят установява причината за спирането му, спира звуковия сигнал, отстранява аварията и отново го въвежда в работа.
При забелязване на смущение в работата на някое от съоръженията да се опита да отстрани аварията. Ако не успее да отстрани повредата сам, да спре котела и да потърси помощ, като докладва на директора и отбележи всичко в журнала.
Огнярят е длъжен да отразява в журнала всички аварии, ремонти и отклонения от нормалния режим на работа по време на смяната.

**Задължителни профилактични проверки**

За осигуряване на сигурна и безопасна работа на котлоагрегата и съгласно изискванията на нормативните документи по време на експлоатация, периодично трябва да се правят някои задължителни проверки, както следва:

| | |
|---|---|
| действието на филтъра, регулатора за газ и отсекателните органи | на 6 месеца |
| плътността на газовите съоръжения с пенообразуващо вещество | на 1 седмица |
| действието на блокировките, защитите и сигнализацията | на 1 месец |
| точността на манометрите | съгласно изискванията на метрологията |

Освен тези проверки, се извършват технически прегледи и профилактични проверки от органите за технически надзор на газови съоръжения и инсталации.

**Мерки по охрана на труда и пожарна безопасност в котелното**

При проектирането и изпълнението на газификацията на котелната централа са взети всички мерки, осигуряващи охраната на труда на персонала, както и пожарната безопасност, съгласно описанията в горните точки и в изпълнение предписанията на нормативните документи.
Персоналът трябва да е съответно атестиран и инструктиран за работа с газ в котелни централи съгласно изискванията на Наредба за устройство и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи, на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ ( ДВ 97/2002 ).

При изпълнението на ремонтни дейности или преустройства същите да се извършват от правоспособни специалисти, като се спазват следните основни правила за охрана на труда:

- да се използват изправни инструменти, подемни съоръжения, лични предпазни средства - очила, шлемове, дрехи, ръкавици и др.;
- осветителните тела - преносимите лампи, ако се използват такива, да работят с напрежение 24 V и да имат механичен предпазител.

**Работи по таблата и свързаните с тях ел. консуматори и прибори в котелното**

1. Всички работи по таблата и свързаните с тях ел. консуматори и прибори да се извършват от правоспособен персонал, съгласно ПУЕУ.
2. Горелката, таблото, корпусът на котела, помпените и всички останали прибори в централата се зануляват.
3. Корпусите на котела, горелката, помпите и др. се заземяват, като защитните клеми трябва да отговарят на БДС 12001-81.
4. Цветовата маркировка на защитните проводници да отговаря на БДС 12001-81, т.е. да са с жълто-зелена изолация.
5. Върху вратите на ел. таблата да има знак „Мълния", съгл. БДС-401-93.
6. Всички кабели, свързващи таблата и приборите, да бъдат механически защитени.
7. При работа по ел. табло да се изключи съответния главен прекъсвач. Преди започване на ремонтни дейности да се провери за наличие на напрежение в изключения участък.
8. Ремонтните дейности да се извършват най-малко от двама души, които да вземат необходимите мерки против случайно включване на ремонтирания възел, чрез табелки и надписи, съгласно нормите на ТБТ.
9. Да се следи за ненарушение на механичната цялост на изолацията на кабелите и проводниците.

Повреди, изискващи изключване на работещ двигател:

- при нещастен случай с хора;
- поява на дим от двигателя;
- поява на искри от двигателя;
- удари и сътресения вътре в двигателя.

Забранява се блокиране и изключване на защитите, предвидени в проекта.

Най-малко един път месечно да се прави проверка за действието на защитите, блокировките и сигнализациите, което да се отразява в журнала.

**Противопожарна защита в котелното**

В котелното трябва да са налице пожарогасители с CO2 и др. средства за действие при евентуално възникване на пожар.

Забранява се да се извършват огневи работи с оксижен или електрожен в близост до кабели, ел. табла и газови съоръжения.

При извършване на всякакви ремонтни работи по газовата линия се затваря ръчния сферичен кран на входа на котелното, след което се продухва с въздух или инертен газ пред продухвателната свещ на външното ГРП и тогава се пристъпва към извършване на ремонта.

**Изисквания за безопасна работа със съдове, работещи под налягане:**

Изискванията за устройството и правилата за безопасна експлоатация в тази инструкция се отнасят за съдове метални, работещи под налягане по-високо от 0,07 MPa(0,7 кг/ см2), съгласно т. 2. 2. и 2.2.2. от Заповед № А 57/16 03. 1994 на КСМ.

1. Обслужването на съдовете, работещи под налягане, се възлага на лица, навършили 18 г. възраст, физически и психически здрави, което да се потвърждава с медицински свидетелства от лекари специалисти.

Лицата да са преминали производствено обучение и проверка на знанията им от квалификационна комисия. Да са минали инструктаж по БХТ и ПБ и основно безопасно

обслужване на съдовете. Резултатите от проверката на знанията на обслужващия персонал да се оформят в протокол, подписан от всички членове на комисията. На лицата, издържали изпита, да се издава удостоверение за работата, която могат да изпълняват
/съдовете, които могат да обслужват/, подписано от председателя на комисията. Лицата, които не притежават такова удостоверение, не се допускат да обслужват съд, работещ под налягане.

2. За всяко съоръжение, работещо под налягане, да се изисква "паспорт - инструкция" от фирмата-производител със съответните указания за експлоатация, ремонт, прегледи и изисквания за безопасна работа. С паспорта-инструкция да бъдат запознати всички лица, имащи отношение към монтажа, изпитанията и експлоатацията на съоръжението.

3. Веднъж в годината да се организира и провежда опресняване и проверка на знанията на лицата, обслужващи съдове под налягане. Проверката на знанията да става от комисия, като резултатите се оформят в протокол.
Лицата, показали незадоволителни познания, се отстраняват от работа до успешното полагане на нов изпит.

4. Съдовете, работещи под налягане, да се монтират и разполагат така, че да е осигурен безопасен достъп до всичките им части и възможност за извършване на наблюдение на арматурата, преглед, ремонт и почистване отвън и отвътре.

5. Съдовете, работещи под налягане, да са съоръжени със следната арматура: а/ спирателни органи /вентили, шибри и др./;
б/ средство за изпускане с цел понижаване или източване на намиращата се в съда работна среда;
в/ манометър с приспособление /трипътен кран или др. устройство/ за поставяне на контролен манометър, изключване манометъра от съда и осигуряване на директна връзка с атмосферата;
г/ един или няколко предпазни клапана; д/ нивопоказатели;
е/ термометър /при необходимост/;
ж/ възвратен клапан - за съдове, работещи с отровна или пожароопасна среда;
Съдовете за втечнени пожароопасни газове се снабдяват с най-малко два предпазни клапана, манометри и термометри.

6. Предпазните клапани /вентилите/ да се монтират така, че да могат да се наблюдават и да се наблюдава действието им по време на работа.
Клапаните се регулират на разрешеното работно налягане и се пломбират от органа
/лицето/, извършил регулирането.

7. Всеки съд, работещ под налягане, трябва да има приспособление /вентил, кран/ за проверяване на отсъствие на налягане в него преди отварянето му.

8. За безопасност и удобство при обслужване, прегледи и ремонти на съдовете, да се монтират подходящи площадки, стълби и др. устройства, осигурени против корозия.

9. Всеки съд или съоръжение, работещ под налягане, след монтирането му да се регистрира. Преди пускане в експлоатация, да се освидетелства технически от органа по технически надзор, което се отразява в ревизионна книга.

10. На всеки съд след монтиране и регистриране да се нанасят с устойчива боя на видно място или да се щемпеловат на специална табела с размере 300 х 200 мм, следните данни: а/ регистрационен номер; б/
разрешено работно налягане.
Под разрешено работно налягане на съда се разбира максималното разрешено налягане.

11. За гарантиране на сигурността и безопасното експлоатиране на съда се извършват следните прегледи:
а/ външен преглед - най-малко веднъж на година; б/ пълен преглед - най-малко веднъж на две години; в/ други прегледи в съответствие с изискванията по паспорта.
Прегледите да се извършват от специалист, с когото е сключен договор за технически надзор съвместно с обслужващия персонал и органа по БЗР. Резултатите от прегледите да се

отразяват в ревизионната книга при всяка проверка, независимо дали има констатирани нарушения.

12. Лицето, обслужващо съда под налягане, е длъжно при постъпване на работа да провери:

а/ общото състояние на съда и да няма течове;

б/ изправността на сервизните клапани, манометрите, спирателните органи и др., като се проверяват всички вентили на отваряне и затваряне, работа на приспособлението /вентила/, за проверка на отсъствие на налягане, термометрите и др. съгласно чл.200, чл.208 и чл.214 от Наредба за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на съоръжения под налягане.

Проверките за изправното действие на защитите и сигнализациите да се извършват в съответствие с техническата документация на тези уреди и резултатите от тях се записват в сменен дневник.

За неизправностите, ако те не могат да бъдат отстранени, трябва да се уведоми прекия ръководител.

13. Забранява се експлоатацията на съдовете под налягане, когато:

а/ не са преминали през необходимите изпитания и не са технически освидетелствани; б/ не са технически изправни;

в/ не са комплектовани с изправни контролно-измервателни уреди;

в/ обслужващият персонал е технически неподготвен - няма необходимите знания и подготовка;

14. Лицето, което обслужва съда под налягане, е длъжно:

а/ да спазва изискванията за безопасна работа, посочени в инструкцията на фирмата-производител и настоящата инструкция;

б/ да познава технологичния процес, за който е предназначен съдът и да не допуска действия, които биха причинили авария или злополука;

в/ да поддържа в изправност и работи внимателно със съдовете под налягане и принадлежащите им предпазни и сигнализиращи уредби;

г/ да не преотстъпва на други лица, които нямат предоставено от работодателя право да обслужват съдове под налягане;

д/ да не позволява извършването /или да извършва/ на действия, като: увеличение на натиска върху предпазния клапан, изолиране и запушване на манометъра, термометъра и др., с което би се причинила повреда със сериозни последствия;

15. Работата със съда се прекратява, при следните случаи:

а/ когато налягането в съда се повиши над разрешеното;

б/ при неизправност на предпазните клапани;

в/ когато в основните елементи на съда бъдат открити пукнатини, подутини, значително отъняване на стените, течове в нитовите или от заваръчните шевове, скъсване на уплътнители и други;

г/ при пожар, застрашаващ съда под налягане;

д/ при неизправност на манометъра и невъзможност да се определи налягането;

е/ при неизправност или при непълно количество на скрепителните детайли на капаците, люковете и дъната;

ж/ при други случаи, посочени в инструкциите на завода - производител на съда, както и при условия, представляващи реална опасност за злополука или авария.

16. Предсрочното /извънредно/ техническо освидетелстване се състои от пълен преглед /с водно изпитване/ и се извършва:

а/ след преустройство или ремонт на съда;

б/ когато съдът не е работил повече от една година;

в/ когато съдът е бил демонтиран и монтиран на ново място;

г/ преди поставяне на защитно покритие /боядисване/ върху стените на съда.

17. Преди влизане на лица в съдове за извършване на преглед или ремонт, да се прави

проверка за наличието на задушливи газове. Проверката се осъществява задължително от двама души. Вторият човек е навън и постоянно наблюдава състоянието на работещия вътре в съда. В случай на необходимост, той оказва незабавна помощ за предотвратяване на злополука.

18. При пускане в действие /в работа/ на съда, крановете се отварят бавно и внимателно.

19. По време на работа внимателно да се наблюдават показанията на указващите уреди - манометър, термометър, нивопоказатели и др.

20. Забранява се:

а/ обслужващият да се отделя от съда /да го оставя без наблюдение/, когато същият е под налягане и работи;

б/ да се стои срещу струята, когато се отваря вентила за понижаване на налягането; в/ да се ремонтира или регулира апаратурата или арматурата на съда, когато той се намира под налягане;

г/ да се чука по корпуса на съда, съоръженията или арматурата, когато са под налягане; д/ да се пипат с незащитена ръка горещи части от съда под налягане; е/ работа с неизправен съд;

ж/ допускане на външни лица /без отношение към работата/ до работното място, откъдето се обслужва съда под налягане;

з/ да се изключва от действие автоматичният регулатор; и/ да се работи без необходимите ЛПС и облекло;

к/ да се изменя конструкцията на детайлите и възлите;

21. Задължително е обслужващите съда лица да не употребяват алкохол, наркотици или други упойващи вещества преди и по време на работа.